

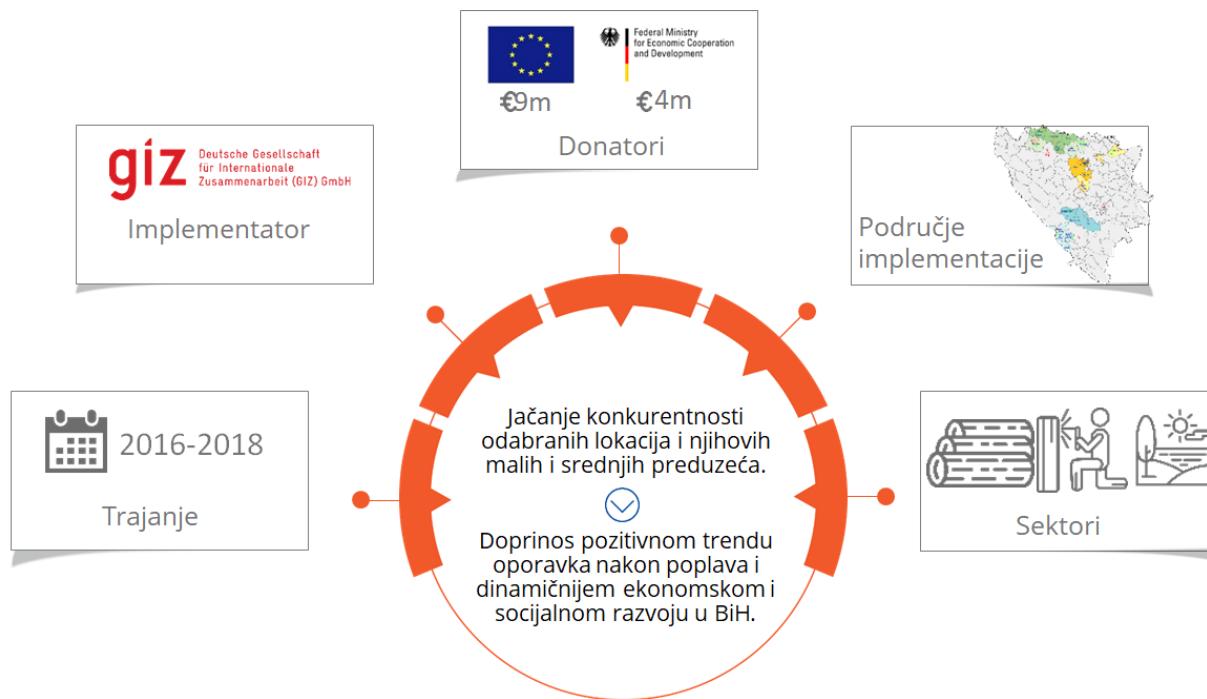
Implemented by
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

EUProLocal
Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj

O PROGRAMU

Program za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj u Bosni i Hercegovini – EU ProLocal je zajednički program Evropske unije i Vlade Njemačke vrijedan 13 miliona eura. Evropska unija finansira u okviru programa implementaciju projekta za oporavak malih i srednjih preduzeća u područjima pogodjenim poplavama i jačanje njihove konkurentnosti zasnovane na partnerstvima za lokalni ekonomski razvoj, sa 9 miliona eura. Program traje od 01.01.2016 do 31.12.2018, a sprovodi ga Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

EU ProLocal ima za cilj da doprinese dinamici ekonomskog i društvenog razvoja u Bosni i Hercegovini jačanjem konkurentnosti malih i srednjih preduzeća.

KONTEKST PROJEKTA

Poplave koje su pogodile Bosnu i Hercegovinu u 2014. godini izazivale su lanac negativnih događaja: štete na proizvodnim kapacitetima, gubitak zaliha koji je pokrenuo smanjenje obima proizvodnje ili obustavljanje proizvodnje, i u konačnici i otkazivanje narudžbi i gubitak kupaca. Kao rezultat, usporen je razvoj preduzeća jer su preduzeća usmjerila svoje snage da saniraju nastale štete, te nisu bila u mogućnosti odgovoriti na tržišne šanse. Ove prilike su dodatno oslabile konkurentnost bosansko-hercegovačkih malih i srednjih preduzeća na domaćem i evropskom tržištu.

Kako bi ojačala svoju poziciju na ovim tržištima, preduzeća moraju ponuditi proizvode i usluge koji zadovoljavaju zahtjeve tržišta; ona moraju biti inovativna i primjeniti standarde kvalitete. Međutim, ono što često onemogućava ova preduzeća u razvoju je ograničen pristup informacijama, znanjima ili potrebnim poslovnim uslugama. Kompleksnost poslovnog okruženja postavlja dodatna ograničenja rastu malih i srednjih preduzeća. U međunarodnim izvještajima kao što su Doing Business Index, Global Competitiveness Report ili SME Policy Index, Bosna i Hercegovina zaostaje za uporednim zemljama kada je riječ naprimjer o jednostavnosti procedura za osnivanje preduzeća ili dobijanje dozvola.

PROGRAMSKI PRISTUP

RAZVOJ KAPACITETA. Program razvija individualne i organizacijske kapacitete koji će doprinijeti jačanju konkurentnosti malih i srednjih preduzeća. Ovo uključuje mјere savjetovanja i kvalificiranja, obuke i usavršavanja u određenim oblastima, kao i prijenos dobrih praksi i stručnih znanja za rješavanje specifičnih problema.

Razvijaju se kapaciteti institucija za podršku poslovanju, poput razvojnih agencija, privrednih komora, laboratoriјa za testiranje, istraživačkih instituta kako bi pružale adekvatne poslovne usluge, kapaciteti poduzetnika kako bi uskladili tržišnu orientaciju sa potražnjom, kao i kapaciteti općinskih struktura kako bi efikasnije upravljale lokalnim ekonomskim razvojem. Program jača i kapacite za saradnju putem moderiranja dijaloga, te uspostave mreža i platformi za saradnju.

BESPOVRATNA SREDSTVA. Od ukupno 13 miliona eura, 4 miliona eura je namijenjeno za bespovratna sredstva u svrhu jačanja konkurentnosti malih i srednjih preduzeća.

Glavni kriterij za dodjelu bespovratnih sredstava je kvalitet predloženog projekta za kofinansiranje i njegov doprinos ostvarivanju ciljeva programa. Predviđeno je da preduzeća koja su pretrpjela štete od poplava dobiju bespovratna sredstva po povoljnijim uslovima, tj. u manjem iznosu učestvuju u kofinansiranju predloženih projekata. Više informacija o [bespovratnim sredstvima](#) na websiteu programa.

JAČANJE INOVACIJA. Na osnovu saradnje između malih i srednjih preduzeća i organizacija za istraživanje i razvoj koje se zasnivaju na znanju, kao i javnih institucija za ekonomski razvoj nastaju formalne i neformalne mreže u svrhu prenosa znanja i tehnologije.

Uz podršku usluga savjetovanja, istraživačke institucije razvijaju bolje razumijevanje potreba privatnog sektora i potencijalne upotrebe istraživačkih usluga na tržištu. S druge strane, jača se sposobnost privatnog sektora da na osnovu saradnje sa istraživačkim i obrazovnim organizacijama prepoznaju potencijale za procesne i proizvodne inovacije orientirane na primjenu i da ih uvodi.

SEKTORSKI RAZVOJ. Program se fokusira na poboljšanje uslova u sektorima sa razvojnim potencijalom. To su drvooprada, metaloprerađa, turizam i agrobiznis. U ovu svrhu se pružaoci poslovnih usluga ospozobljavaju da ponude usluge savjetovanja i stručnog usavršavanja orijentiranih na tržišne potrebe.

Naprimjer, u sektoru agrobiznisa se pomaže savjetodavcima da pruže usluge savjetovanja o postupcima sadnje i standardima koje zahtjeva međunarodno tržište. Radi se i na ostvarivanju sinergije između poljoprivrede i turizma, naprimjer izgradnjom mreže nabavke za hotele i restorane.

U drvojnoj industriji, savjetovanje i razvoj kompetencija služi poboljšanju proizvodnih procesa, uvođenju novih proizvoda i inovacija vezanih za dizajn, ali također prilagođavanju standardima kvalitete.

PARTNERSKI PRISTUP. Mјere za regionalni i lokalni ekonomski razvoj na tri izabrane privredne lokacije planiraju se u saradnji sa partnerima i zajednički provode.

Program sarađuje sa različitim relevantnim akterima aktivnim u lokalnoj zajednici: lokalnim i regionalnim organima vlasti, stručnim i poslovnim udruženjima, javnim i privatnim pružaocima poslovnih usluga (između ostalog, lokalnim i regionalnim agencijama za ekonomski razvoj, institucijama za obuke, institucijam za istraživanje i razvoj, i drugim).

DIJALOG I SARADNJA. Program podržava saradnju između različitih aktera na lokalnom i regionalnom nivou značajnih za razvoj privatnog sektora. U tu svrhu se podstiču različiti oblici dijaloga između malih i srednjih preduzeća, javnih institucija (npr. općina) i drugih aktera.

Ovim se promoviše zajedničko razumijevanje potencijala i prepreka za konkurentnost i stvaranje zajedničkih kapaciteta za rješavanje problema u poslovnom okruženju i u sektorima. U prvom planu je provedba konkretnih inicijativa za poboljšanje. O inicijativama koje su razvijene na lokalnom/ regionalnom nivou razgovara se sa donosiocima odluka na sljedećem višem nivou vlasti (kantonalni odnosno entitetski nivo).

Značajna su partnerstva koja ostvaruju akteri iz opština koje su bile poplavljene 2014. godine sa akterima koji nisu bili direktno pogodeni poplavama.

PODRUČJE IMPLEMENTACIJE

Projekat koji je sastavni dio Programa za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj, a koji kofinansira Evropska unija „Oporavak malih i srednjih preduzeća u područjima pogodenim poplavama i jačanje njihove konkurenčnosti na bazi partnerstava za lokalni ekonomski razvoj“ implementira se u opština: **Brčko, Derventa, Gračanica, Grude, Ljubuški, Široki Brijeg, Posušje, Prnjavor, Prijedor, Zenica.**

Paralelno sa angažmanom u ovim opština, u okviru EU ProLocal programa se nastavlja rad i u opština u kojima je implementiran „Program za jačanje lokalne samouprave i ekonomski razvoj“ u fazi 2013-2015. godine, a to su: **Gradiška, Kozarska Dubica, Laktaši, Srbac, Teslić, Tešanj, Žepče, Konjic, Jablanica, Prozor-Rama.**